

120. Hejőpapi, Bodza (KÖH 78459)

Borsod-Abaúj-Zemplén megye Ő, Sza

Örökségvédelmi hatástanulmány készítése során vizsgáltuk Hejőpapi É-i határát. A 068/29–35. hrsz.-ú területeken egy nem túl intenzív régészeti lelőhelyet azonosítottunk. A jellegtelesen őskori és a császárkori szarmata kerámiatöredékeket a Hejő árteréből kiemelkedő kisebb magaspart K-i lábánál találtuk.

A terepbejáráson Nagy S. József vett részt.

MISKOLCZI MELINDA

121. Hejőpapi, Gyulaj (KÖH 78445)

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) U, Sza

A Hejőpapi területén tervezett 2. sz. öntözővezeték kialakítása során, régészeti megfigyelés keretén belül új lelőhelyet azonosítottunk. A településtől D-re, a Gyulaj nevet viselő területen a megelőző feltárás keretén belül neolitikus és császárkori (szarmata) gödröket bontottunk ki. A területen egy 2–3. századi gyermeksír is előkerült. A rablott temetkezés egy fibulát és néhány üveggyöngyöt tartalmazott. A feltárt gödrök leletanyaga közül egy *terra sigillata* töredék emelkedik ki.

MISKOLCZI MELINDA

122. Hernádnémeti, Bársonyos (KÖH 80297)

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) N

2011-ben terepbejárást végeztünk a Miskolc–Nyíregyháza vasút korszerűsítése által érintett, a projektben 3. sz. lelőhelyen. A nyomvonal 1929–1932 km-szelvénye között nagy kiterjedésű népvándorlás kori település felszíni nyomait azonosítottuk.

A Hernádba Böcs mellett ömlő Bársonyos-patak eredeti, szabályozás előtt kanyargós medre, és annak ásott csatornája éppen a vasút alatt egyesül. A két meder közti enyhén kiemelkedő dombon helyezkedik el a lelőhely, de az ásott csatorna Ny-i oldalán is találtunk 1–2 felszíni leletet.

A lelőhely a vasút É-i oldalán terül el, és az 50 m-es vonalon belül található annak D-i széle. Azonban a vasúti töltés É-i és D-i oldala mentén 2–3 m mély, 15–20 m széles árok húzódik, amely részben építési anyag bányászása közben keletkezett, részben pedig a patak medréhez tartozik. Ez az árok térben elválasztja a lelőhelyet a vasúttól. A lelőhely eredeti területe minden bizonnyal soha nem érte le a vasút vonalát. Erre a következtetésre juthatunk akkor, ha megfigyeljük, hogy a lelőhely dombját jelentő szintvonal szinte teljesen körbefut, azaz az eredeti partvonal és ebből következően a lelőhely széle majdnem teljesen épnek mondható.

P. FISCHL KLÁRA – SZALONTAI CSABA

123. Hetes, Alsó-Kistói-dűlő 2. lelőhely (KÖH 78715)

(Somogy megye) Ő

Lakossági bejelentés érkezett a község határában talált régészeti lelőhelyekről. 2011. május 17-én terepbejárást végeztünk

a bejelentővel közösen. A korábban regisztrált Alsó-Kistói-dűlő 1. (KÖH 26573) és Gárdonyi-dűlő (KÖH 56296) lelőhely bejárása mellett egy új lelőhelyet sikerült behatárolni:

Az Alsó-Kistói-dűlő 2. lelőhely a Jutáról Hetesre vezető műúttól D-re, az Alsó-Kistói-dűlő és a Gárdonyi-dűlő határán terül el. Az őskori kerámiatöredékek elsősorban kerültek elő, inkább az É-i és a D-i rész volt az intenzívebb.

Munkatárs: Cserép Tamás.

NÉMETH PÉTER GERGELY

124. Hidasnémeti, Kiserdő (KÖH 78561)

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Ő, U, R

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Múzeumi Igazgatóság munkatársai 2011. július 5–8. között Miskolczi Melinda régész vezetésével próbafeltárást, majd július 8. és augusztus 15. között megelőző feltárást végeztek a Széchenyi és Iskola utcák közötti szennyvízvezeték fektetése kapcsán.

A lelőhely kiterjedését csak megközelítőleg tudtuk behatárolni (a teljes nyomvonal hosszúsága: 250 m, a régészeti jelenségekkel fedett szakaszok szélessége: 2,5 m volt). Az ásatás során összesen 38 objektumot tártunk fel, melyekből a leletanyag előzetes feldolgozása alapján 26 egyértelműen a középső újkőkor (késő tiszadobi, kora bükki), 6 a késő rézkori badeni kultúra időszakába, egy gödör pedig a rézkori bolygatás következményeként mindkét időszak leleteit tartalmazta. Öt jelenség meghatározása egyelőre bizonytalan, de nagy valószínűséggel őskori.

A legtöbb újkőkori objektum funkcióját tekintve tároló- és hulladékgödör. Nagyméretű, házépítéshez szükséges anyagnyerő gödröket is dokumentáltunk, melyeket később szintén hulladékgödörként hasznosítottak. Szinte a teljes nyomvonalon megfigyelhető egy 50–40 cm mélységben szórvány kerámiával jelzett újkőkori kultúrszint, mely az objektumok felett koncentráltan jelentkezett. Feltártunk egy megközelítőleg ÉNy–DK irányú paticskoncentrációt, mely egy ház omladéka lehetett. Ezt is és a telepen feltárt egyik sírt is nagymértékben károsította a szántás. A nagy mennyiségű patics felszedését és a terület nyesését követően az omladék alatt cölöpszerkezetes házra utaló oszlophelyeket figyeltünk meg.

Két temetkezést is feltártunk. Az egyik az újkőkori kultúrszint alatt feküdt, sírfoltja nem volt. Igen rossz megtartású, feltehetően K–Ny tájolású, jobb oldalára fektetett, melléklet nélküli (újkőkori?) sír, amelynek csontjai szinte szilánkokra hullottak szét. A 3. kutatóárok végében található agyaggyerő gödörbe két csontvázat, egy felnőttet és egy gyermeket helyeztek (*Az illusztrációt lásd a 67. oldalon!*). A sír beásásának nyoma itt sem látszott. A vázak tájolása DK–ÉNy irányú, mindkettő baloldalra fektetett, a gyermek lábait enyhén felhúzták. A felnőtt átöleli a gyermeket, ami talán az egyidejű elhalálásra utalhat. Felszedés közben a felnőtt kézcsontjain, ujjpercein és a gyermek koponyáján vörös színű okkerfesték nyomait figyeltük meg. Az anyaggyerő bontásakor a gyermek feje fölött 3–4 cm-rel egy kerek, lapos mészkögyöngy került elő. A sírhoz tartozása bizonytalan. A temetkezést egy rézkori gödör bolygatta, ezért a felnőtt alsó végtagjait mélyebben szétszórva